

ANATOMIA

1. METRYCZKA

Rok akademicki	2023/2024
Wydział	Wydział Nauk o Zdrowiu
Kierunek studiów	Położnictwo
Dyscyplina wiodąca	Nauki o zdrowiu
Profil studiów	Praktyczny
Poziom kształcenia	Studia I-ego stopnia
Forma studiów	Stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	Obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Egzamin
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	Zakład Anatomii Człowieka Wydział Nauk o Zdrowiu Warszawski Uniwersytet Medyczny Chałubińskiego 5, 02-004 Warszawa
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	dr hab. n.med. i n. o zdr. Patryk Rzońca patryk.rzonca@wum.edu.pl
Koordynator przedmiotu	mgr Irmina Kołtun irmina.koltun@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus)	mgr Irmina Kołtun irmina.koltun@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	dr hab. n.med. i n. o zdr. Patryk Rzońca dr hab. n.med. Małgorzata Witkowska-Zimny mgr Irmina Kołtun mgr Brygida Krucińska mgr Adam Gorgol

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Rok i semestr studiów	I rok, I semestr	Liczba punktów ECTS	4.00
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)		28	1
seminarium (S)		-	-
ćwiczenia (C)		30	2
e-learning (e-L)		-	-
zajęcia praktyczne (ZP)		-	-
praktyka zawodowa (PZ)		-	-
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		20	1

3. CELE KSZTAŁCENIA

C1	Zapoznanie studentów z budową narządów ciała ludzkiego.
C2	Zapoznanie studentów ze stosunkami topograficznymi poszczególnych narządów.
C3	Zapoznanie studentów z mianownictwem anatomicznym w języku polskim i angielskim.
C4	Nabywanie przez studenta umiejętności rozpoznania poszczególnych struktur anatomicznych w zakresie niezbędnym do pracy położnej.

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	Efekty w zakresie (zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)
---	---

Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:

A.W1.	budowę ciała ludzkiego w podejściu topograficznym (kończyny górna i dolna, klatka piersiowa, brzuch, grzbiet, szyja, głowa) oraz czynnościowym (układ kostno-stawowy, układ mięśniowy, układ krążenia, układ oddechowy, układ pokarmowy, układ moczowy, układy płciowe, układ nerwowy i narządy zmysłów, powłoka wspólna, krążenie maczyno-płodowe), w tym różnice w budowie ciała człowieka dorosłego, niemowlęcia i noworodka
A.W2.	budowę i funkcjonowanie miednicy kostnej i mięśni dna miednicy jako kanału rodnego

Umiejętności – Absolwent* potrafi:

A.U1.	posługiwać się w praktyce mianownictwem anatomicznym i wykorzystywać znajomość topografii narządów oraz wykazywać różnice w budowie noworodka, niemowlęcia i człowieka dorosłego
-------	--

*W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NISW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie”, a nie studentie

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Numer efektu uczenia się	(pole nieobowiązkowe) Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
W1	
W2	
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
U1	
U2	
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	
A.K5.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu
A.K7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych

6. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
Wykład	Wykład 1. Wstęp do anatomii. Terminologia anatomiczna, ogólna budowa ludzkiego ciała, osie i płaszczyzny.	A.W1.
Ćwiczenia	Ćwiczenie 1. Terminologia anatomiczna, ogólna budowa ludzkiego ciała, osie i płaszczyzny, części i okolice ciała.	A.U1., A.K5., A.K7.
Wykład	Wykład 2. Osteologia. Budowa kręgosłupa, krzywizny kręgosłupa. Ogólna budowa kręgu. Budowa klatki piersiowej. Kości kończyny górnej i dolnej. Podział kości czaszki. Różnice w budowie i funkcjonowaniu szkieletu w okresie dzieciństwa, dorosłości i starości.	A.W1., A.W2.
Ćwiczenia	Ćwiczenie 2. Budowa kręgosłupa, krzywizny kręgosłupa. Rozpoznawanie kręgów, kości, części czaszki. Budowa klatki piersiowej. Budowa kończyny górnej i dolnej.	A.U1., A.K5., A.K7.
Wykład	Wykład 3. Podział i topografia mięśni. Mięśnie głowy, szyi, klatki piersiowej, grzbietu, brzucha, kończyny górnej i dolnej, mięśnie dna miednicy. Rola powięzi.	A.W1., A.W2.
Ćwiczenia	Ćwiczenie 3. Mięśnie głowy, szyi, klatki piersiowej, grzbietu, brzucha, kończyny górnej i dolnej, mięśnie dna miednicy.	A.U1., A.K5., A.K7.

Wykład	Wykład 4. Anatomia układu oddechowego – topografia górnych i dolnych dróg oddechowych, budowa opłucnej i płuc.	A.W1.
Ćwiczenia	Ćwiczenie 4. Budowa jamy nosowej, gardła, krtani, tchawicy, oskrzeli, płuc.	A.U1., A.K5., A.K7.
Wykład	Wykład 5. Anatomia układu sercowo – naczyniowego – układ tętniczy i żylny, krążenie duże i małe, krążenie mózgowe, krążenie płodowe. Różnice między krążeniem prenatalnym i postnatalnym.	A.W1.
Ćwiczenia	Ćwiczenie 5. Anatomia serca, naczyń, układ tętniczy i żylny, krążenie duże i małe, krążenie mózgowe, krążenie płodowe. Różnice między krążeniem prenatalnym i postnatalnym.	A.U1., A.K5., A.K7.
Wykład	Wykład 6. Anatomia układu pokarmowego – budowa i topografia jamy ustnej, gardła, przełyku, żołądka, wątroby, trzustki, podział i położenie jelita cienkiego i grubego.	A.W1.
Ćwiczenia	Ćwiczenie 6. Budowa i topografia jamy ustnej, gardła, przełyku, żołądka, wątroby, trzustki, podział i położenie jelita cienkiego i grubego.	A.U1., A.K5., A.K7.
Wykład	Wykład 7. Anatomia układu moczowo-płciowego – budowa i topografia nerki, nefron, drogi wyprowadzania moczu, budowa i funkcja pęcherza moczowego, unaczynienie nerek, budowa miednicy, topografia mięśni dna miednicy, wymiary miednicy, płaszczyzny i przestrzenie miednicy, sprzężne miednicy, oś miednicy budowa krocza, budowa, unaczynienie i topografia męskiego i żeńskiego układu płciowego, budowa gruczołu piersiowego.	A.W1., A.W2.
Ćwiczenia	Ćwiczenie 7. Budowa i topografia nerki, drogi wyprowadzania moczu, budowa i funkcja pęcherza moczowego, unaczynienie nerek, budowa miednicy, topografia mięśni dna miednicy, wymiary miednicy, płaszczyzny i przestrzenie miednicy, sprzężne miednicy, oś miednicy budowa krocza, budowa, unaczynienie i topografia męskiego i żeńskiego układu płciowego, budowa gruczołu piersiowego.	A.U1., A.K5., A.K7.
Wykład	Wykład 8. Anatomia ośrodkowego układu nerwowego – budowa i podział czynnościowy (mózgowie, kresomózgowie, mózdzek, pień mózgu, komory mózgu, opony mózgowia). Budowa i funkcja rdzenia kręgowego, opony rdzenia kręgowego. Anatomia obwodowego układu nerwowego – sploty nerwowe, podział i topografia autonomicznego układu nerwowego. Nerwy czaszkowe i rdzeniowe – zakres unerwienia	A.W1.
Ćwiczenia	Ćwiczenie 8. Budowa ośrodkowego układu nerwowego z uwzględnieniem przysadki mózgowej, szyszynki, nerwów czaszkowych, najważniejszych splotów nerwowych. Zakres unerwienia.	A.U1., A.K5., A.K7.
Wykład	Wykład 9. Anatomia układu wydzielania wewnętrznego – budowa, topografia i czynności (przysadka mózgowa, szyszynka, gruczoł tarczowy, gruczoły przytarczyczne, nadnercza).	A.W1.
Ćwiczenia	Ćwiczenie 9. Budowa obwodowego układu nerwowego: nerwy czaszkowe, rdzeniowe, najważniejsze sploty nerwowe. Unerwienie autonomiczne. Zakres unerwienia.	A.U1., A.K5., A.K7.
Wykład	Wykład 10. Powłoka wspólna – budowa i funkcja skóry. Anatomia narządów zmysłu – budowa gałki ocznej, narząd węchy i smaku, narząd słuchu i równowagi.	A.W1.
Ćwiczenia	Ćwiczenie 10. Budowa skóry, gałki ocznej, narządu węchu i smaku, narządu słuchu i równowagi. Podsumowanie zajęć z anatomii.	A.U1., A.K5., A.K7.

7. LITERATURA

Obowiązkowa
Netter FH. Netter Atlas anatomii człowieka. Edra Urban & Partner. Wrocław 2019
Hansen JT. Anatomia Nettera do kolorowania Edra Urban & Partner. Wrocław 2019
Uzupełniająca
Paulsen F, Waschke J. Tablice anatomiczne mięśni, stawów i nerwów. Atlas anatomii człowieka Sobotta. Angielskie mianownictwo. Edra Urban & Partner. Wrocław 2020.
Paulsen F, Waschke J. Atlas anatomii człowieka Sobotta. Angielskie mianownictwo. Tom 1. Ogólne pojęcia anatomiczne. Narządy ruchu. Edra Urban & Partner. Wrocław 2019
Paulsen F, Waschke J. Atlas anatomii człowieka Sobotta. Angielskie mianownictwo. Tom 2. Narządy wewnętrzne klatki piersiowej, jamy brzusznej i miednicy. Edra Urban & Partner. Wrocław 2019.
Paulsen F, Waschke J. Atlas anatomii człowieka Sobotta. Angielskie mianownictwo. Tom 3. Głowa, szyja i układ nerwowy. Edra Urban & Partner. Wrocław 2019

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ		
Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
A.W1., A.W2., A.U1.	Zaliczenie testów weryfikujących przygotowanie się studenta do bieżącego tematu ćwiczeń.	Uzyskanie powyżej 60% ogólnej puli punktów.
A.W1., A.W2., A.U1.	Przygotowanie i omówienie wybranych zagadnień ćwiczeniowych.	Za zaprezentowanie przygotowanych treści można zdobyć 0-3 punktów doliczanych do puli punktów uzyskanych na egzaminie końcowym.
A.W1., A.W2., A.U1.	Pozytywny wynik egzaminu końcowego obejmującego treści z wykładów i ćwiczeń. Egzamin składa się z 50 pytań testowych jednokrotnego wyboru z pięcioma wariantami odpowiedzi.	Oceny z egzaminu wystawiane będą na podstawie uzyskanej liczby punktów: 0-30 pkt. – 2,0 (ndst) 31-34 pkt. – 3,0 (dost) 35-38 pkt. – 3,5 (ddb) 39-42 pkt. – 4,0 (db) 43-46 pkt. – 4,5 (pdb) 47-50 pkt. – 5,0 (bdb) Studentowi, który otrzyma ocenę niedostateczną (2,0) przysługuje jednokrotne przystąpienie do egzaminu poprawkowego w wyznaczonym terminie.
A.K5., A.K7.	Przedłużona obserwacja przez opiekuna/nauczyciela prowadzącego.	Uzyskanie pozytywnej oceny opiekuna/nauczyciela prowadzącego poprzez aktywny udział w zajęciach oraz dostateczne przyswojenie efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji.

9. INFORMACJE DODATKOWE

Aby w pełni wykorzystać czas ćwiczeń student zobowiązany jest przychodzić na zajęcia przygotowany teoretycznie z aktualnego materiału (w oparciu o zalecaną literaturę oraz treści z wykładów). Obowiązuje również znajomość materiału ze wszystkich poprzednio odbytych zajęć. Prowadzący ma prawo zweryfikować znajomość zagadnień w formie pisemnej bądź ustnej i nie dopuścić studenta do zajęć w przypadku braku dostatecznej wiedzy dotyczącej aktualnego zagadnienia. Dwukrotne nieprzygotowanie odnotowane przez prowadzących skutkuje niedopuszczeniem studenta do egzaminu końcowego, a tym samym niezaliczeniem przedmiotu.

Każdy student jest zobowiązany do obecności na wszystkich ćwiczeniach. W przypadku nieobecności należy odbyć zajęcia z inną grupą lub udokumentować znajomość zagadnień u osoby prowadzącej zajęcia we wskazany przez nią sposób i we wskazanym przez nią terminie. Wszelkie sprawy dotyczące nieobecności należy uregulować niezwłocznie.

Wykłady z Anatomii dostępne są za pośrednictwem platformy e-learningowej WUM do dnia poprzedzającego egzamin końcowy.

Egzamin końcowy będzie przeprowadzony w formie elektronicznej w salach CD.

Odzież wierzchnią należy zostawiać w szatni.

Wszelkie pytania dotyczące realizacji przedmiotu należy kierować mailowo lub za pośrednictwem platformy MSTEams do osoby odpowiedzialnej za dydaktykę:

mgr Irmina Kołtun

irmina.koltun@wum.edu.pl

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich